

Cenu primátora si odnieslo šesť osobností Nitry

23.9.2026 - | Mesto Nitra

Umelci, záhradný architekt aj predstavitelia verejnej správy boli medzi šiestimi osobnosťami, ktoré si na slávnostnom podujatí v Synagóge odniesli Cenu primátora Nitry.

Primátor Marek Hattas počas oceňovania povedal, že o podobe mesta rozhoduje práca ľudí, ktorí v ňom žijú. Pripomenul, že hoci šestica ocenených pôsobí vo veľmi rozdielnych oblastiach, spája ich odbornosť, vytrvalosť a ochota venovať svoje schopnosti druhým ako aj svojmu mestu.

Cenu primátora mesta Nitry si odniesli nasledovné osobnosti:

- Beáta Áčová, prednostka Okresného úradu Nitra
- Ladislav Maria Wagner, maliar, sochár a básnik
- Milan Hodál, publicista a textár
- Ján Hrmo, herec a režisér
- Ivona Fraňová, riaditeľka centra pre cudzincov COMIN
- Zoltán Balko, krajinný architekt

Prečítajte si podrobnejšie o jednotlivých ocenených a o dôvodoch, pre ktoré dostali Cenu primátora mesta Nitry.

BEÁTA ÁČOVÁ

Je prednostkou Okresného úradu Nitra. Vo svojej práci prepája štátnu správu, samosprávu, bezpečnostné a záchranné zložky i ďalších partnerov pri úlohách, ktoré sa bezprostredne dotýkajú života obyvateľov mesta a celého regiónu.

Významnú súčasť jej pôsobenia predstavuje krízové riadenie. Mimoriadne situácie si vyžadujú včasnú komunikáciu, účinnú koordináciu a schopnosť prijímať spoločné riešenia. Jej profesionálny prístup prispieva k tomu, aby jednotlivé zložky dokázali v rozhodujúcich chvíľach postupovať spoločne a Nitra sa mohla oprieť o ich súčinnosť.

Podieľala sa tiež na aktivitách spojených s integrovaným záchranným systémom a linkou tiesňového volania 112. Spoločným menovateľom týchto úloh je bezpečnosť ľudí a pripravenosť verejných inštitúcií konať.

Pozornosť venuje aj mladej generácii. V spolupráci so Strednou odbornou školou Animus vytvorila na okresnom úrade podmienky na odbornú prax, vďaka ktorej môžu študenti spoznávať fungovanie verejnej správy priamo v každodennej praxi.

Pôsobenie Beáty Áčovej je dôkazom, že spolupráca medzi inštitúciami nie je iba administratívnou povinnosťou, ale predovšetkým službou mestu, regiónu a ich obyvateľom.

LADISLAV MARIA WAGNER

Je nitriansky rodák, ktorý pôsobí ako maliar, grafik, sochár, básnik a prozaik. Vyrastal v rodine s výraznou výtvarnou tradíciou. Jeho otec bol sochárom, matka Mária Kompasová Wagnerová učiteľkou a maliarkou. Ani politické prenasledovanie rodiny a násilné vysťahovanie do Handlovej v päťdesiatych rokoch neprerušili jeho vzťah k umeniu. Po matke zdedil lásku ku kultúre a malbe, po otcovi blízkosť k sochárskemu remeslu.

Vo svojej tvorbe prepája viaceré umelecké disciplíny a neustále hľadá nové výrazové možnosti. Jeho diela sú zastúpené v štátnych i súkromných zbierkach a predstavil ich na výstavách doma aj v zahraničí – v Barcelone, vo Viedni, v Paríži či v Ženeve.

Pozornosť vzbudzovala jeho experimentálna tvorba už v sedemdesiatych rokoch, výrazné medzinárodné uznanie získal najmä v deväťdesiatych rokoch. Je nositeľom ocenení doma i v zahraničí, čestným členom viacerých umeleckých inštitúcií a jeho meno je zapísané v Almanachu európskej kultúry.

Dnes žije a tvorí v českom Písku, umelecky však pôsobí aj vo Francúzsku. K Slovensku a k rodnej Nitre sa naďalej hlási. Nitrianskemu publiku predstavil svoju maliarsku tvorbu aj na výstave Anamnéza, ktorá sa v októbri 2024 uskutočnila v nitrianskej Synagóge.

MILAN HODÁL

Je spisovateľ, básnik, epigramatik, publicista a textár. V jeho literárnej tvorbe sa stretáva vážna poézia s humorom a satirou. Námety nachádza v každodennom živote i v ľudských vzťahoch a dokáže ich zachytiť s nadhľadom a vtipom. Sám hovorí, že poézia musí byť „živá ako ulica“.

Pôbil ako externý redaktor časopisu Roháč, spolupracoval s ďalšími periodikami aj so Slovenským rozhlasom. Za svoju tvorbu získal viacero ocenení vrátane Čestného uznania Spolku slovenských spisovateľov a Ceny Slovenského rozhlasu. Je členom Spolku slovenských spisovateľov, Slovenského ochranného zväzu autorského a Literárneho klubu Janka Jesenského.

Jeho slová nežijú iba na stránkach kníh. Ako textár spolupracoval so skupinami Gladiátor a ENS, s Petrom Cmorikom, Mariánom Drienskym, Nikou Karch či Hanou Černou. Je tiež autorom textu hokejovej piesne Pome, Nitra, ktorá sprevádza spoločné prežívanie športových úspechov mesta.

Jeho aktivity presahujú literatúru. Bol spoluzakladateľom Zoborského silvestrovského behu do vrchu, Discokilometra a pôbil ako predseda prvého Klubu rekreačného behu v Nitre.

JÁN HRMO

Svoj profesionálny život spojil s nitrianskym javiskom. Je bábkoherec, herec a režisér, ktorý v tomto roku oslávil osemdesiate narodeniny.

Po absolvovaní bábkarskej katedry Divadelnej fakulty Akadémie múzických umení v Prahe nastúpil v roku 1967 do Bábkového divadla v Nitre – dnešného Starého divadla Karola Spišáka. Tomuto súboru zostal verný počas celej aktívnej kariéry. Pôbil v ňom ako herec, umelecký šéf a v rokoch 1992 až 1994 aj ako riaditeľ.

Na javisku vytvoril viac ako stodvadsať bábkových a činoherných postáv. Diváci si ho pamätajú ako Gandalfa v Hobbitovi, van Helsinga v Draculovi, vojaka v rozprávke Cár Burvoda, Mateja v Materinej

dúške či prievozníka v hre Diablov most. Každý postavu dokázal dať osobitosť, ľudskosť a presvedčivosť.

Nitrianske publikum ho pozná aj z inscenácií Dogville, Lakomstory, Snehová kráľovná či Kmotra Smrť a zázračný lekár. Popri herectve sa venoval réžii, pripravil inscenácie Peťo a vlk a Posol z raja. Účinkoval tiež v Divadle Andreja Bagara a objavil sa pred filmovou i televíznou kamerou – napríklad v seriáli Záchranári a vo filme Krok do tmy.

IVONA FRAŇOVÁ

Aktuálne je riaditeľkou centra pre cudzincov COMIN. Svoj pracovný život spojila s kultúrou, propagáciou Nitry a službou ľuďom. Pôsobila ako programová pracovníčka, riaditeľka Domu kultúry Orbis a vedúca Nitrianskeho informačného systému NISYS. Pomáhala návštevníkom objavovať Nitru, rozvíjala informovanie o meste a podporovala cestovný ruch.

Svoje dlhoročné skúsenosti uplatnila aj v širšom prostredí informačných centier a občianskych iniciatív. Je členkou správnej rady Nitrianskej komunitnej nadácie, ktorá podporuje ľudí a projekty prinášajúce konkrétne zlepšenia života v regióne.

Ďalšiu významnú kapitolu jej práce predstavuje kontaktné miesto pre cudzincov COMIN. Pomáha ľuďom, ktorí do Nitry prichádzajú z iných krajín a hľadajú tu bezpečie, prácu alebo nový domov. Prepája pritom mesto, inštitúcie, podnikateľov a ďalších partnerov, aby noví obyvatelia dostali praktickú pomoc a mohli sa prirodzene zapojiť do života mesta.

Jej práca spája dve dôležité podoby modernej Nitry: mesto, ktoré pozná svoju hodnotu a vie ju predstaviť navonok, i mesto otvorené ľuďom, ktorí si v ňom budujú nový život.

ZOLTÁN BALKO

Je krajinným architektom. Vo svojej práci prepája architektúru, umenie a živú prírodu. Od roku 2005 je zapísaný v registri Slovenskej komory architektov ako autorizovaný krajinný architekt.

Skúsenosti získaval aj ako vedúci oddelenia životného prostredia na Mestskom úrade v Nitre. Poznanie potrieb mesta a starostlivosti o mestskú zeleň neskôr rozvíjal vo vlastnej architektonickej praxi.

Pri navrhovaní vychádza z charakteru miesta, jeho histórie a potrieb ľudí. Hľadá riešenia, ktoré priestoru dávajú osobitosť a prirodzene ho zapájajú do každodenného života. Osobitnú pozornosť venuje miestam pre deti, ich hru a predstavivosť, ale aj umeleckým inštaláciám v prírode.

Jeho rukopis možno nájsť pri obnove parkov, námestí a sídliskových vnútroblokov. Podieľal sa napríklad na revitalizácii vnútrobloku na Sitnianskej ulici v Banskej Bystrici a na obnove historického parku v Palárikove. V rámci landartových projektov pracoval aj s prostredím nitrianskej Synagógy, historického centra Bratislavy a Mojmiroviec.

Svoje skúsenosti odovzdáva aj v odbornom prostredí – pôsobil v orgánoch Spoločnosti pre záhradnú a krajinnú tvorbu a ako posudzovateľ či člen porôt architektonických súťaží.

(R, TH)

foto: Roman Oravec

Vytvorené: 23. 9. 2026

<https://nitra.sk/cenu-primatora-si-odnieslo-sest-osobnosti-nitry>